

Cuvântul Ardealului

On. Bibliotecă Palatul Cultural

Apare sfârșit de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Palatul Cultural din Arad

— Un răspuns ce putea să rămână —

De câțiva timp ne-a fost dat să citim multe critici — adeseori răutăcioase, totdeauna lipsite de bunăvoie și mai ales de informații precise — la adresa instituției Palatului Cultural.

Celor dintâi le-a răspuns după cum se cuvinea directorul Palatului Cultural în ziarul „Cuvântul” arătând netemeinicia celor scrise de niște domni, cari erau călăuziți în acțiunea lor, nu atât din grija mare ce ar avea de cultura românească, ci de interesele prea vădit personale.

Mai nou în „Cuvântul Ardeala lui” din 27 Februarie cor. dr. D. Gh. într-un articol scris de altcum cu multă bunăvoie, dar lipsit de informații precise, abordează câteva probleme în legătură cu Palatul Cultural. În parte are dreptate dl dr. Gh., dar în parte — să ne ierte — nu.

Muzeul Palatului Cultural e deschis oficial de 3 ori pe săptămână, de fapt însă e deschis în fiecare zi de căte ori vrea cine a să-l viziteze, fie respectivul o simplă persoană particulară și nu dupăcum răutăcos spune dl dr. Gh., a doua zi de Paști, când de fapt este închis.

Chiar în ziarul „Cuvântul Ardealului” al căruia colaborator prețios este dl dr. Gh., am arătat valoare extraordinară a cărților din Biblioteca Palatului Cultural,

că „avem câteva reviste de modă răsfoite de elevele liceului catolic”, răspundem dlui dr. Gh., că și revistele de modă contribue la educația unei fete.

Media zilnică a persoanelor ce consultă și împrumută cărți din bibliotecă este o sută; iar circulația anuală a cărților a ajuns la cifra de una sută mii volume. Iată un la dispoziția oricui statistică circulației zilnice și lunare a persoanelor și cărților din Biblioteca Palatului Cultural, între cari foarte mulți români și foarte multe cărți românești.

Că sunt multe lipsuri în Biblioteca Palatului Cultural, nu trag la indoială, dar mijlocul de a suplini aceste lipsuri, produs de către dl dr. Gh. că „nimeni” nu ar refuza o cotizație de 10 lei lunar pentru Biblioteca Palatului Cultural, o găsește foarte puțin eficace.

La începutul fiecarui an se trimit un apel împreună cu o listă de înscriere de membri la bibliotecă — fiecarui oficiu public și particular din loc — durere răspund foarte puțini, mulți nu înăpoiază cel puțin lista goală.

Nu se trimit invitații fiecarui la conferințele ce se țin în Palatul Cultural? Si căți dintre cei invitați, iau parte? Foarte puțini.

Așa stă și cu biblioteca, cine

vrea să citească vine, fără să-i trimitem catalogul acasă, sau fără să-l înștiințez, că am cumpărat cutare carte.

O bibliotecă nu se sporește numai prin cumpărare, să fi votat Primăria un milion pentru bibliotecă și tot n-ar fi putut cumpăra o bibliotecă ca cea dăruită de dna Xenopol. Multele cărți epuizate nu le găsești azi nici pe la anticari. Biblioteca veche a Palatului Cultural, constatătoare din 60,000 volume, este în mare parte donație. Bibliotecile prețioase „Atzél Péter”, „Fábian Gábor”, „Pálffy”, „Nachnebel” etc., sunt toate donații. A făcut și subsemnatul un apel către publicul din Arad și județ, să doneze cărți vechi, mai ales bisericesti, cari nu se mai întrebă astăzi la slujbe, — n'au răspuns decât două persoane și acelea cereau în schimb alte cărți;

Anul acesta am cerut dlui primar al orașului, votarea unei sume de 10,000 lei, ca să merg prin județ, să adun cărți vechi ce s'ar mai afla, căci ne lipsesc cărțile mai vechi literare, și mai ales bisericesti, pe cari nu le afli, de către printr-o podură bisericilor și a caselor, prădă neamului șoricesc.

Vedeți dar dle dr. Gh. avem și noi nițică inițiativă, dar nu le putem face toate deodată, mai ales astăzi când lumea numai de cele culturale nu este preocupată și v'am rugă și pe dvoastre cari vă interesați de problemele cul-

turale, să ne achită cotizația la bibliotecă, chiar fără să v'o cerem.

I. Langa,
bibliotecarul Palatului Cultural.

Prințul Mihai

după o lungă întrenire în Rappallo, eri a plecat la Roma, însoțit de prințesa italiană Mafalda. Prințul va fi caspă Curții Regale italiene pe câteva zile.

Noua lege de recrutare

Durata serviciului militar

Acum câteva zile am arătat care sunt principiile generale a novei legi de recrutare a armatei. Zilele acestei proiectul de lege va veni în discuția consiliului superior al armatei. Cu privire la acest proiect de lege ni se spune din cércurile ministerului de răsboiu că mai prevede că serviciul militar durează 29 de ani, cu activitate, rezervă și miliții, adică între 21 și 50 ani.

Rezerva durează 18 ani iar miliția 9 ani.

În fiecare an se va face recensământul tinerilor care împlinesc 18 ani și se vor verifica tabelele tinerilor care împlinesc 19, 20 și 21 ani.

În luna Noembrie a fiecarui an au loc operațiunile de verificare și centralizare a acestor tabele.

Operațiunile de recrutare încep în luna Martie și durează 60 de zile. Tânării găsiți bunui la recrutare primesc ordina de lucrare în chiar ziua recrutării cu data încorporării.

Acestea erau principiile și la proiectul dlui general Mărdărescu. În discuțiile consiliului legislativ se vor avea în vedere în special aceste principii generale.

Anglia și Sovietele

Lupta seculară între balenă engleză și ursul rusesc nu a început prin întronarea sovietismului. Dimpotrivă, ea a devenit mai înverșunată, și mai periculoasă pentru englezi.

Într'adevar, țarismul era mult mai vulnerabil. El păstra, în raporturile diplomatici, acea formă civilizată, care îmbrăca loviturile într-o haină de ipocrizie protocolară, și permitea celor dela Londra să le pareze mai ușor. Pe vremea aceea, Rusia avea și o politică europeană, era o mare putere care compta în concertul celorlalte state, și nu îndrăznea să atace fățis imperiul britanic Legăturile de interes, alianța cu Franța, neînșările nevoi financiare ale guvernului țarist, și înțelegerea să depindă de străinătate și obligau la mare prudență.

Lucrurile s-au schimbat de atunci. Rusia nu mai are legături decât cel mult de formă cu celelalte țări euro-pene, nu mai face cu ele decât prea puțin comerț, împrumuturi nu mai are

să speră, și cu drept cuvânt să a spus că ea a abandonat Europa — poate pentru totdeauna.

Bolșevicii au declarat de mai multe ori: țara lor a devenit un imperiu asiatic. Către populație imense și inculte ale Asiei se îndreaptă totă sfârșitarea lor propagandistă, de când au văzut că europeanii sunt prea civilizați ca să cadă în mrejile comunismului.

În Persia și Afganistan, în India, pe frontierile Mongoliei și în măsările nenumărate ale Chinei, văd ei viitorul puterii sovietice, și acolo găsesc de răscosit patimi cari adormiseră de veacuri.

Reluarea pe față a telurilor nemărturisite ale țarismului, nu putea să nu trezească luarea aminte a diplomației engleze, care a văzut în totdeauna în posesiunea Indiilor cheia de boltă a imperiului britanic. și este evident că trezirea simțimintelor naționale ale popoarelor asasice, poate aduce în scurtă vreme pericolitarea situației en-

gleze în tot acest continent. Ceiace se petrece acum în China nu este decât rezultatul propagadelor sovietice, față de care Anglia trebuie să bată în retragere, cu sacrificiul mândriei și al intereseelor ei.

Internaționala moscovită nu s'a mulțumit numai cu succesele acestei ofensive. Ea a pornit o altă, mai îndrăzneată, căutând să lovească pe englezi drept în înimă, adică în cărbuni. Luni de zile am asistat la svârcolirea unei greve gigantice, condusă de șefii cunoscuți ca unele comuniști, și ajutat pe față cu bani de către guvernul sovietic, care nici n'a tăgăduit vreodată amestecul său. În zile, Anglia slăbită în finanțele sale, trebuie să facă față amenințărilor ca se ridică spre Extremul-Orient, și să caute o nouă politică spre a și salva situația pericolită.

Englezul nu are un spirit inventiv. În împrejurările grele, el recurge mai întâi la învățămintele tradiției, cari îl au ajutat în totdeauna până acum. Deatunci veacurilor, el a știut să distrugă rând pe rând toate puterile care-i amenințau supremăta: a scos din

luptă Spania, Portugalia, Olanda, a desființat puterea navală a Franței, a suprimat veleitățile de expansiune ale tsarismului.

Pă unele le-a bătut pe apă, le-a distrus flotele, și le-a redus coloniile cătă a putut mai mult. Pe altele, le-a bătut pe uscat cu armate strelne, ridicate cu dibăcie unele împotriva altora. Istoria modernă e plină de asemenea pilde.

Dar cu Rusia? Rusia de azi nu are flotă care să se teamă de cūrasatele amiralității engleze; iar pe uscat, e vulnerabilă atât în vreme cătă nu și scoate armatele dincolo de întinsul hotărelor sale.

Rusia luptă azi printre idee: ideia națională. B un adversar nou pentru poporul englez, care nu mai găsește în tradiția sa nici o rețetă spre a-i asigura victoria.

De aci ezitările guvernului dela Londra, perioadele de lăslungă răbdare, precum și gesturile de impacientă pe cari le schizează din când în când.

La un moment dat, Lloyd George a crezut că va putea din nou europeiza Rusia bolșevică. A cercat s-o a-

MISCAREA CULTURALA

Un concert frumos

De vre-o căteva zile se găsește în localitate d^l Septimiu Chirvai cântăret la Opera populară din Viena. D^a este un tioăr cântăret, dar dotat cu o formidabilă voce de bas profund. În săptămâna trecută a ținut o audiuție înaintea pricepătorilor de muzică, cări i-au adus dlui Chirvai unanime elogii.

Post elev împreună cu marele și mult regretatul Grozăvescu, al vestitului profesor de canto Steiner. D^l Chirvai promitea parcurge o frumoasă carieră muzicală. Vocea de bas atât de profundă și puternică, totodată plăcută și în notele de sus atât de lirică, ca a dlui Chirvai este rară.

D^l Chirvai va da un singur concert în ziua de 5 Martie în sala mare a hotelului „Central”, la orele 9 seara, acompaniat de către d^l dr. Szelle.

Bilete la Librăria Diecezană și la papetăria Sándor.

Matineul Centrului Cultural Radna

— D^l corespondentul nostru. —

In sfârșit o măsură fericită în cîmpul progresului general al poporului nostru. De curând Ministr. Instr. a făcut să fie organizate pe lângă școile primare de stat asanumite „Centre Culturale”, cu menirea de a atrage în raza de lumină a școalei pe toți locuitorii satelor, prin șezători și matineuri festive, ce vor avea loc tot din două în două săptămâni.

Directiunea școlară din marea noastră comună Radna s-a grăbit să dea printre cele dinăuntru un exemplu de cum trebuie înfăptuit un gînd frumos și util. Duminecă, la 27 Februarie, a organizat într-o sală foarte locăpătoare, în asistența lor cincisute de poporenii și intelectuali un prim matineu instructiv și artistic sub conducerea de mult probată a agilului director școlar și eminent dirijitor de coruri d^l Gh. Ciocârina și a dlui inv. C. Sirca.

Matineul a fost inaugurat printre o inimăoasă cuvântare rostită de d^l revizor școlar D. Balint.

D^a a fost încredințat din partea Minist. Instr. cu organizarea Centrelor Culturale din întreg județul și că să se convingă despre activitatea acestor noi instituții și să-și vadă rodul muncii depuse pe acest teren, să a deplasat în comuna noastră.

A fost pe deplin satisfăcut de cele ce a văzut și auzit. Corpul didactic la locul lui, conformându-se întru toate directivelor primite din partea d^l sale. Poporenii dorinci de sfaturi bune, aşteptând ziua șezătoarei ca o mare zi de sărbătoare.

D^l revizor a vorbit poporului cu multă convingere, ilustrând cu exemple din viață importanța Centreler Culturale. Indeamnă pe cei prezenti, ca să contribuie cu toate mijloacele posibile

la întărirea școlii și bisericii, pentru că în aceste două fortărețe și-a păstrat poporul nostru limba, legea și credința strămoșescă și numai prin acestea va putea ajunge la cultura și bunăstarea dorită.

Corul școlarilor a cântat apoi priecuzna „Ridica-voi ochii mei”. Eleva Elisabeta Brădean a recitat poezia „Nașterea lui Isus”.

A urmat punctul cardinal al programului: disertația omilică a părintelui I. Tomuță, care și-a tălmăcit astenței, cu un elan adeverat apostolic, timp de aproape două ore, impresiile și învățările creștinești ce a cules într-o recentă călătorie prin Palestina, cercetând înțul impresionat unde s-a desfășurat viața măntuitorului nostru Isus Hristos. Cuvintele rostită despre suferințele celui mai mare dascăl, au emotoionat până la lacrimi auditoriul.

Corul a mai cântat cu un trio surprinzător, dată fiind mica vrăstă a debutanților, piesele corale „Moara” și „Românașul”. Două recitații de versuri patriotice: „Glasul Tării” și „Ploarea florilor” recitate de elevii George Răpa și Ion Vlai și în sfârșit declamația poeziei „La oglindă” a lui Coșbuc au încheiat programul cu un resuitor succes, în special pentru eleva idei cl. I. primară Ligia Montani, care s-a relevationat un adeverat fenomen în poesia de Gh. Coșbuc, fiind centrul unei calde revărsări de admirație din partea publicului.

Peste două săptămâni va avea loc al doilea matineu, pentru care satul întreg este de pe acum eucerit.

Corespondent.

Sărbătorirea premiaților S. S. R-ului și a d-lui Nichifor Crainic

Societatea scriitorilor români a oferit, Duminecă, la Boulevard, un banchet în cinstea premiaților săi.

Cu acest prilej, a fost sărbătorit și d^l Nichifor Crainic, secretarul general al ministerului cultelor și artelelor, pentru activitatea sa, desfășurată la minister.

D^l L. Rebrenu, președintele S. S. R., lăudând cel dinăuntru cuvântul, a spus: „Imprejurări independente de voința noastră ne-au împiedicat să arătăm, dela început, încrederea și simpatia cu care am primit numirea lui Nichifor Crainic în locul de mare răspundere dela ministerul artelor. Poate că a fost mai bine așa. Atunci la început, n-am fi putut decât să ne spunem nădejdile ce le purteam într'insul. Acum, după aproape un an, îl pulem sărbători pentru o activitate rodnică. Azi vedem, că Nichifor Crainic, la ministerul artelor, e un creator și un organizator.

Pentru înălția oară, ministerul artelelor, înființat de unul de a-i noștri, a început să se gândească serios la în-

globarea literaturii și a scriitorilor în programul de consolidare și propășire a Statului, Neschifor Crainic n'a uitat că e, înainte de toate, scriitor, și ține cu tot dinadinsul să canalizeze în folosul ţării în regie și al culturii naționale, energiile sănătoase pe care le reprezintă literatura. N'a făcut promisiuni și, totuș, la prima ocazie, și-a amintit de Societatea Scriitorilor și i-a făcut parte de un fel de premiu de un milion de lei.

Nu mai e nevoie, cred, să fac eu apologia prietenilor noștri distinși, de către plenul societății scriitorilor, mai ales când în fruntea lor se află deschizătorul de drumuri noui care este Ion Minulescu.

E de ajuns să numesc pe Ardeleanu, pe Vasile Savel, pe Ion Pilat, pe Perpessicius, pe Boureanu, pe George Dumitrescu și pe Artur Enășescu și să le urez tuturor spor la muncă.

Răspunsul d-lui Nichifor Crainic

D^l Nichifor Crainic spune, că ar fi voit să dea S. S. R. 2 milioane, dar din cauza multelor nevoi ce le are de împlinit ministerul artelor, nu s'a donat deocamdată decât un milion. Tot e bine că s'a creiat un precedent.

Este jenant, ca o societate, care reprezintă o parte din sensibilitatea acestui popor, să nu aibă un local propriu. Ne vizitează adesea scriitori și societăți străine, și noi n'avem case noastre, unde să-i primim.

O altă chestiune care mă preocupează este legiferarea cărții. Colportajul nu este organizat; librul e nepregătit. Regimul cărții va fi o legătură culturală românești.

Urmărim răspândirea operelor de valoare. Dar pentru acest lucru trebuie să primească lucrările bune. Si dacă avem 10 mil. de biblioteci oficiale, înseamnă că o lucrare se poate tipări, în 10, 15 și chiar 20 de milii de exemplare. În chipul acesta, și prejul cărții va scădea.

D. I. Pilat a subliniat importanța unei asemenea legi, care îmbărtășează problema culturii românești. A adus elogii dlui Nichifor Crainic, pentru buna intenție ce-o are de a face să apară o ediție națională, pentru cinstirea autorilor clasici. Începând cu Eminescu.

Au mai vorbit d-nii Al. Obedenaru, N. Rădulescu-Niger și M. Lungianu.

Confiscarea unui album c'o nouă rugaciune iridentistă

Petroșani.

Politia a confiscat la librăriile locale mai multe albume Moravetz, în care pe paginile 6 și 7, lipite una de alta, se găsește următoarea rugaciune iridentistă:

I.

Trei unguri se înforțeau din Sibilia într-un tren lung, lung și plin de

Si-au ajuns la Pesta tăstrei, Intr'un amurg trist de Noemvrie,

In apropierea gării, Privirea li-să opri pe o vitrină,

Inima celor trei unguri bătea tare, Căci au cîștig pe o foaie de hârtie:

Cred într'un Dumnezeu, cred într-o patrie;

Cred într'o dreptate dumnezeiască, Cred într-o țară liberă, cred într-o țară veșnică;

Cred în reînvierea Ungariei, Cred în reînvierea Ungariei

Amin!

II.

Mulți s-au privit cei trei unguri, Lacrimi strălucău în trei perechi de

ochi triști,

și cei trei frați maghiari „rupti”, Deodată au isbucnit strigăti: Așa fie!

Apoi s-au despărțit fără vorbă fusătrei. Unul s'a dus spre pământul robit al Celalt spre Nord,

Din robie în robie. Cred într'un D-zeu, etc.

III.

Apoi au sosit acasă, Pusii erau cele trei sale, Unde lacrimi ungurești, ofături ungurești și vise

Ascunde fiecare, fiecare stor. Seara au strâns pumnii Mâinilor bătute și spre rugă împreună.

Si dela trei părinți o rugă nouă s'a spus, Si dela trei sărmani, robi mici, copii maghiari Cred într'un D-zeu, etc.

Acum polizia cercetează să afle persoane, cărora s-au vândut aceste albume.

Coresp.

Mișcarea populației în județul Arad în anul 1926

La ordinul domnului prefect Vasile Boneu, a fost executată grea muncă, totalizarea datelor referitoare la mișcarea populației din județul Arad (comune rurale și urbane, în afară de orașul Arad), care sunt de o valoare importantă, fapt care ne-a determinat să reproducem aici mai jos, și în mod cronologic și periodic, cifrele care vorbesc și fixează adevăruri istorice.

Munca grea a fost executată sub conducerea lui șef de birou Ioan Budai de către funcționari V. Vrăneanu, V. Perian și dsoara E. Bogățianu.

In numerii viitorii ai ziarului nostru, vom continua cu datele statistice de tot soiul, care pot fi de mare folos celor, care se ocupă cu întocmirea de monographii pelângă — că, au și valoare istorică.

Pentru a putea avea oglinda fidelă a statislicei din anul 1926, reproducem aici mai jos datele statistice de mișcarea populației în anul 1925 spre a se face comparația dintre acești doi ani.

In anul 1925 s-au încheiat 2720 că-

sălorii în total, dintre care ortodoci au fost: 3784, greco-catolici: 274, romano-catolici: 975, luterani: 1274, reformați: 209, unitari: 1, evrei: 13, alte confesiuni: 10.

Tot în acest an, au fost 8638 nașteri, dintre care băieți: 4366, fete: 4274, — legitimi: 7671, nelegitimi: 967, — dintre care ortodoci: 5442, gr. catolici 421, romano-catolici: 2060, luterani 289, reformați 337, unitari: 1205, delă 60 ani în sus: 2172, cu etate necunoscută 50.

Morți în anul 1925 în total: 7320, dintre care de sex bărbătesc: 3920, de sex femeiesc: 3400, — după vîrstă în etate până la 1 an: 1832, delă 1—5 ani: 656, delă 6—20 ani: 507, delă 21—40 ani: 945, delă 41—60 ani 1205, delă 60 ani în sus: 2172, cu etate necunoscută 50.

După confesiune luată, au murit în anul 1925 în total 4992 ortodoci, 247 gr. catolici, 1930 romano-catolici, luterani: 169, reformați: 214, unitari: 3, evrei: 24, de alte confesiuni 50, dintre care legitimi 106, nelegitimi — statistica anului 1926 o vom da-o în numărul viitor. Sextus.

tragă în sfera intereselor comerciale, a recunoscut guvernul ei, și a promis că îi va da bani. Dar repede s-a văzut că tendințele fundamentale ale bolșevismului sunt prin esență contrarie unei asemenea politici: Sovietele n'au văzut în legăturile diplomatice decât posibilitatea unei propagande mai intense, iar în bani promisi un nou mijloc de a exploata naivitatea burgheză. Rezultatul a fost greva minerilor englezii.

Palimentul politicei imaginante de Lloyd George — cu mai multă ușință decât s-ar fi așteptat dela un om de Stat — a fost vizibil de multă vreme. Dar până azi nu s'a găsit, de către urmașii săi la Foreign office, o altă politică.

Nota de protestare trimisă devenăzi, și care repetă multe alte proteste zardnice, arată nedumerirea guvernului englez. După ce expune principalele constatări relative la campania anti-engleză, nota cere incetarea propagandei, amenințând cu denunțarea acordului comercial și cu ruperea relațiilor diplomatice.

Sovietele vor răspunde probabil într'un ton conciliant, cu aceea candoare cincică ce ne-am obișnuit să găsim în proza lui Ciceron. Si apoi? Propaganda nu va încreda, pentru că ea este porâtă pe cale bună. Pe Soviete nu le sperie denunțarea unui acord comercial care nu le poate procura împrumuturi, nici ruperea unor relații diplomatice care n'ar fi urmat de nici o sanctiune. Într-o țară liberă, situația ar putea duce la cădere guvernului, dar în Rusia, teroarea poate să pare orice lovitură.

Războiul anglo-rus va continua deci, și diplomația engleză, dacă va voi să triumfe, va trebui să găsească o nouă tactică, pășind fățu la distrugerea guvernului sovietic. Numai astfel propaganda ar putea începe. Dar oare semințele deja aruncate nu vor continua și atunci să încolească în creerile asiaticice?

S. SERBESCU.

Loteria Sinistraților

Nu numai alăt cere mizericordia dela noi, să ne arătăm că putem să urmăm poruncile Dumnezeuști, să ne dăm prinosul și obolul nostru pentru a măntui dela pierire pe cel din mizerie, ci, — adevarata fapă creștinească s'a infăptuit doar când, ceace — am simțit și manifestat, față de un scop sau ideal, să-l continuăm tot cu mai mare răvnă și însuflețire, ca prin aceasta cei, pentru cari ne nizuim a face, să aibă o bucurie și mai desăvârșită și cu un strop de speranță mai mult în sufletele lor.

In acest scop, ni-se dă ocazia să ne folosim de prilegiul oferit prin comitetul central pentru ajutorarea sinistraților care a organizat Loteria Sinistraților cu 3.719 câștiguri și premii în valoare totală de 10.200.000 Lei și anume:

1 premiu de	—	2.500.000 Lei
1	—	1.500.000 "
1 câștig de	—	1.000.000 "
1 câștig de	—	500.000 "
2 câștiguri de câte	200.000 "	
5 câștiguri de câte	100.000 "	
10 câștiguri	"	50.000 "
20 câștiguri	"	20.000 "
60 câștiguri	"	10.000 "

120 câștiguri	"	5.000 "
500 câștiguri	"	1.000 "
3000 câștiguri	"	400 "

In cazul cel mai norocos se poale câștiga:

5.000.000 lei, 3.500.000 lei sau 2.000.000 lei.

Costul a 1/2 Loz este de 25 lei.

In provincie, lozurile se găsesc de vânzare la casse de schimb, Comitet Județean de ajutorarea sinistraților (prefecturi) și Subcomitetele Comunale de ajutorarea sinistraților (primări).

Tragerea se va efectua în ziua de 11 Septembrie 1927, la București.

Contribuind prin cumpărarea biletelor de loterie, la realizarea unui câștig din care se vor ajuta sinistrații și cei din mizerie. Vi se oferă ocazia a și câștiga, dacă sunteți favorizați de noroc.

Românilor, cetățeni de toate nemurile, sprijiniți mișcarea frumoasă și nobilă, nu sunt bani pierduți ce dați pentru loterie și în același timp deserviți o cauză umană.

Cereli instrucțiunile necesare dela autoritățile cari sunt rugate a vinde biletele de loterie.

INFORMATIUNI

DI ministrului Lapedatu,

dela Ministerul de Finanțe, măine pleacă în inspecție în Ardeal, îsoțit de către subsecretarul de Stat, dl Simionescu.

Conferința Româno-Maghiară la Budapesta

Suntem informați că, în luna curentă se va ține o conferință de mare importanță Româno-Maghiară, la Budapesta, unde se vor trata și aranja multe chestiuni litigioase, născute din încheierea păcii de după răsboiu și cari prin evoluția timpului sunt de natură de a fi schimbate fortamente cauzate.

Fostul președinte a Camerei române

Cantacuzino Pașcanu, care a fost un bărbat marcant în politica României, a incetat din viață în Franța.

Cameră, în ziua de azi luând la cunoștință decesul, în semn de doliu a condolat stând în picioare și a hotărât să depună o coroană pe catafalcul defunctului, esmitând o delegație din sănoul ei, care va reprezenta Camera la înmormântare. DI președintele al Camerei Otetelușanu, a vorbit în memoria fostului coleg, iar dl ministrul Trancu-Isăi își exprimă condolențele în numele guvernului, amintind fragmente valoroase din viața defunctului, care a fost un om politic conștiințios și un mare filantrop și care toată avea sa a dărui-o prin testament orașului Roman, orașul său natal.

Cadavrul va fi adus în țară și înmormântarea se va face în orașul Roman, acum în ziua de Dumineacă.

In Chișinău

azi s'a început conferința delegației mixte româno-ruse, unde sunt puse în desbatere 31 chestiuni, dintre cari din partea delegației române sunt propuse 18, iar din partea sovietelor 13.

Delegația rusă a sosit cu tren special azi dimineață în Tighina, unde au fost primiți amical și apoi după masă au continuat drumul la Chișinău, locul conferinței.

Conferința va dura 5 zile și se va ține în palatul Siguranței Generale a Statului.

Noul tarif de vamă

a fost alcătuit definitiv în proiect și în timpul cel mai scurt va fi pus în aplicare spre a se înfrâga importul mărfurilor străine, cari cu taxele mici de azi, concurează cu mărfurile fabricate naționale.

Convocare

Conform art. 24 din statut, membrii comitetului județean din Arad, ai soc. »Morminte Eroilor căzuți în răsboi« sunt invitați să participe la ședința care se va ține azi, 4 Martie a. c. orele 17, în edificiul Primăriei orașului Arad, în sala mică de sedință. Președinte: dr. Grigorie Gh. Comșă, episcopul Aradului. Șeful serv. execuтив: căpitan N. Popovici.

Aniversarea a 9 ani dela înființarea armatei roșii în Rusia

Moscova. Cu ocazia celei de a 9-a aniversării dela înființarea armatei roșii, sărbătorită la 23 Februarie, consiliul revoluționar militar al Uniunii sovietice a lansat un manifest semnat de comisarul războiu Vorosilov. În acesta se spune: „La a 9-a aniversare, armata roșie trebuie să țină seamă de pericolul armat ce crește în jurul Rusiei fără voință noastră. Dușmanii noștri pot năvăli asupra noastră în orice moment. De aceea cu o deosebită grija și energie noi trebuie să perfecționăm tactica și pregătirea noastră militară. Trebuie să dăm o mare atenție ridicii forței tehnice și să pregătim că mai repede rezervele de milioane de tăranii de care dispunem. Să consolidăm legăturile noastre morale și cunoașterea situației politice. Atunci când va fi nevoie, armata roșie încoujurată de simpatia proletariatului internațional și sprijinită de toți muncitorii Uniunii sovietice sub conducerea partidului comunist, va și să opună o rezistență hotărâtă oricărui inamic care ar atenta la libertatea Sovietelor. (Ceps).

Măestrul Pellegrini deschide un nou curs de scriere pentru începători și înaintași, de ambele sexe, dela 1 Martie—1 Iunie. Inscrerile se pot face zilnic în orele 9—12 a. m. și 3—7 d. a. în suteranul Palatului Cultural.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE“, Arad, Strada Ionel C. Brătianu. Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

Cetiți și răspândiți Cuvântul Ardealului

Din județ

Alegeri de preot

In comuna Pilul-mare. Cu bucurie înregistrăm rezultatul alegerii de preot din comuna Pilul-mare, unde a fost ales simpaticul și zelosul candidat dl Alexaneru V. Munteanu din Lipova, persoană bine cunoscută în societatea din Arad.

Comuna Pilul-mare se poate mândri că a avut fericirea de a primi un bun român, bun cucernic și om, care lucrează cu resemnare pentru interesul lor, a credincioșilor precum a fost recunoscut și de noi, în societatea românească din Arad.

Felicitațile noastre!

In comuna Nădab, a fost ales părintele Dumitru Popa din Cuvin.

Vrednicul și simpatizatul părinte Popa, a meritat această reușită, prin care, poate numai dorința dsale, s'a realizat, căci știu este că a fost duhovnicul comunei fruntaș Cuvin, fosta reședință episcopală ortodoxă.

Il felicităm și-i dorim în noua parohie mult succes pe terenul bisericesc.

La Pecica Română a fost ales părintele Morar din Govășdia (Bănat) iar la Conop candidatul de preot Raica din Sânnicolau-mare. — Il felicităm.

* In comuna Drăuți

locuitorul Sofroniu Dumitru, a fost omorât pe loc de un trunchiu de lemn, în timpul când il tăia cu ferestrăul. Moarte a provenit din imprudență nenorocitului muncitor.

* Din comuna Cicir

primim știrea că, locuitorul Stănescu Ioan a lovit cu muchia săcurii, în cap, pe ginerele său, pe Costa Flore, cauzându-i lezări grave corporale.

Autoritățile au dispus arestarea rudei socrului bătrâns.

* In comuna Troiaș

s'a incendiat casa femeii Creț Maria. Casa nu a fost asigurată, pagubele se urcă la suma de lei 4500. Cazul se cercetează din partea autorităților.

* In comuna Macea

incendiul a distrus grădul și șura locuitorului Șimandan Pavel, șprinzând și șura locuitorului Cazan Gheorghe. Pagubele se urcă la suma de Lei: 27.000. Cazul se cercetează.

* In hotarul Nădlacului

s'a incendiat o clădire fără și una de pleavă a locuitorului Bartolomeu Pavel. Pagubele întrec suma de Lei 40.000.

* In Șicula

indivizi necunoscuți au furat două plăguiri și două grăpi dela locuitorul Hălmăgian Avram, văduva Albiș Sofia și dela Andrei Petru.

Autoritățile cercetează cazul.

* In Hălmagiu

indivizi necunoscuți au intrat în curtea locuitorului Balc Partenie și au furat dintr'un hambar 100 kgr. grâu în valoare de 900 Lei. Autoritățile sunt în urma hoților.

CINEMA ELISABETA.

Azi după masă orele 6, 7 Jum. și 9 seara

Harry Pie!

„Puscărie în adâncimea mării“

Cel mai nou și cel mai interesant film de aventuri în care se distinge mult HARRY PIE!

De Luni: „PEŞTELE“ (întreiaul)

Vine: LYAMARA și AFRYLAND

Spectacolele zilei

Teatrul orășenesc.

Vineri la orele 8 seara: »Nu mă însor«, comedie.

Sâmbătă la orele 3 și jumătate: »Pemecea pupăcioasă«, operetă. (Prețuri pe jum.)

Seara la orele 8 și jumătate: Opereta »Prietenă circului«, reprezentăție jubilară (a 25-a). *

Cinema Apollo.

Vineri: »Viața studentului din Praga«, în rolul principal cu marele artist Conradt Weidt.

Reprezentațiile încep la orele: 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și la orele 9 seara.

Cinema Urania.

Vineri: »Domnul fără locuință«, comedie.

Reprezentațiile încep la orele: 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și la orele 9 seara.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 3 Martie 1927

Berlin	123.25
Amsterdam	20817.50
New-York	520.—
Londra	2522.75
Paris	2034.50
Milano	2267.50
Praga	1540.—
Budapesta	9090.—
Belgrad	913.50
București	312.50
Varșovia	58.10
Viena	7325.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	673.—

Primăria com. Voivodenii-Aldești.

Nr. 7—1927. 762

Publicațiune.

Primăria comunei Voivodenii-Aldești, conform ord. dlui Prefect 32751/1926 și a hotărârii consiliului comun al tineri licitație publică în ziua de 28 Martie 1927 la ora 9 a. m. în cancelaria notarului cercual Bârsa pentru angajarea unui inginer, care va înlocui fișele cadastrale comunale, redactate în limba străină, cu fișe scrise în limba statului.

Licitatiunea se va face prin oferte inchisă și se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Voivodenii-Aldești, la 26 Februarie 1927.

Primar: Avisalon Tripa.

Notar cerc.: Mihai Buzgău.

Primăria com. Voivodenii-Aldești.

Nr. 60—1927. 764

Publicațiune.

Primăria comunei Voivodenii-Aldești publică licitație publică pe ziua de 21 Martie 1927, la ora 10 a. m. pentru afacerea unei fântâni în păsunea comunala a satului Aldești.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiile de licitație se pot vedea în biroul notarial sub durata orele oficioase.

Voivodenii-Aldești, la 26 Februarie 1927.

Primar: Avisalon Tripa.

Notar cerc.: Mihai Buzgău.

Primăria com. Voivodenii-Aldești.

Nr. 164—1927. 763

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 29 Martie 1927 la ora 10 a. m. se va ține licitație publică pentru a da în întreprindere cărăușia comunelii Voivodenii-Aldești pe anul 1927, în cancelaria notariatului cercual Bârsa.

Prețul de strigare este 12.000 Lei anual.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice și nu mai cu oferte inchise.

Voivodenii-Aldești, la 26 Februarie 1927.

Primar: Avisalon Tripa.

Notar cerc.: Mihai Buzgău.

Primăria com. Voivodenii-Aldești.

Nr. 48—1927. 760

Concurs.

Primăria comunei Voivodenii-Aldești publică concurs pentru ocuparea a unui post comun al pe ziua de 1 Aprilie.

Salarul anual 15.000 Lei și respectivul să și cumpere uniformă.

Acest post se va îndeplini cu individ, care a făcut serviciul militar activ, între etatele de 25—40 ani, va fi preferat acela, care a făcut serviciul militar la jandarmarie.

Petitionile intregite cu extras de boze, certificat de moderare, certificat că au absolvit 4 clase primare, certificat că a făcut serviciul militar activ, certificat medical sunt să se înainteze primăriei până la 26 Martie 1927 inclusiv.

Voivodenii-Aldești, la 26 Februarie 1927.

Primar: Avisalon Tripa.

Notar cerc.: Mihai Buzgău.

Dacă vrei să dejunezi sau să ciști ierbin și să fii servit
conștientios cauță
ooo 511
hală de vin a viticulturii „Minoritilor”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri esențiale!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calo-
rie înaltă, cu un cárui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lu-
mină, incăzii, pregăti mâncăruri, a călcă rufe și a ne scăldă. Instalațiile
necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în
ce privesc comenzi etc.

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei
Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de
Marți în toată ziua, iar
Sâmbătă și după masă. —
Baia-vană deschisă în toată
ziua de dimineață până seara.
Hidroterapie, baie cu acid
sulfuric și acid carbonic pt.
femei după masă, iar pentru
bărbați înainte de masă. (618)

VIN VECIU

produs propriu și bine
îngrijit în butelii la

Farmacia FÖLDES Arad.

Dacă te dor picioarele sau fălpile
nu suferi și nu amâna îngrijiri-
rea lor și cauță atelierul lui
IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Caragiale Nr. 20., care toarnă
immediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferi-
ni picioare ghete comode. 279

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale al doamnei Cristina Săbau

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confeționeză ; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă,
linjerie etc. Specialitate de batiste. Bogat țesături
de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiuni de
modele pe pânză.

Griji, Tânările!
Stofe școlare, metru Lei 450
Stofă școlară extra-
fină, metru... Lei 550
la MUZSAY .. ARAD
vis-a-vis de teatrul. (589)

Primăria comunei Peregul-mic.

Nr. 164—1927. 751

Publicațiune.

Primăria comunei Peregul-mic publică licitație publică pe ziua de 31 Martie 1927 la ora 11 a. m. la primăria comunei, pentru furnizarea lor 66 m' lemne de foc. calitatea primă, bine uscată, necesare primării și notarului comunali.

Ofertele scrise și închise se adresa primării,

Licitatiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile din legea contabilității publice.

Peregul-mic, la 23 Februarie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Peregul-mic.

Nr. 7—1927. 752

Publicațiune.

Primăria comunei Peregul-mic în baza deciziunii Prefecturei județului Arad No. 32751/1926, publică licitație pentru înlocuirea fișelor de cadastru cca 650 buc. cu fișe scrise în limba statului.

Licitatiunea va avea loc la primăria comună în ziua de 30 Martie 1927 la ora 11 a. m.

La licitație să poată concura numai cu oferte închise și sigilate.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Peregul-mic, la 23 Februarie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Peregul-mic.

Nr. 165—1927. 753

Publicațiune.

Primăria comunei Peregul-mic tine licitație minuendă în ziua de 31 Martie 1927 la ora 11 1/2 a. m. la localul primăriei pentru confectionarea hanelor de iarnă și vară pe seama poftiștului comunal pre cum urmează :

1 bluză de iarnă, 1 bluză de vară, 1 pantalon de iarnă, 1 pantalon de vară, 1 căciulă, 1 capelă.

Maestrii doritori de a efectua confectionarea vor trimite ofertele închise pe ziua licitației la biroul notarial.

Odată cu angajamentul să va depune și vadiu de 100% asupra prețului oferit.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Peregul-mic, la 23 Februarie 1927.

Primăria.

Notariatul comunei Turau.

Nr. 268—1927. 750

Publicațiune.

Primăria comunei Turau publică licitație cu oferte închise pe ziua de 28 Martie 1927 la ora 10 a. m. pentru furnizarea lor 1800 kgr. grâu curat, 1500 kgr. orz și 11.5 m. pâie de grâu ce formează naturalele — competiția — notarului comunul pe anul 1927.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta pe adresa primăriei până la data mai sus amintită, specificând pe plic: »Ofertă la Nr. 268/1927.«

Supra oferte nu se primește.

Concurenții înainte de licitație vor depune un vadiu de 10% din suma oferită la caseria primăriei comunale în numerar, ori în efecte recunoscute de stat.

Licitatiunea se va fiin-
foritate cu art. 72—83
gea contab. publice.
Turnu, la 25 Februarie 1927.

Publicațiune.

In baza deciziunii Pre-
județului Arad, No. 32751/1926,
publicăm concurs pentru
mirea fișelor cadastrale (nu
și verificare) de comuna
Ce interesați și provăzuți
licitații legale dela Inspe-
tul geodezic din Cluj, să-
ze ofertele în scris până
de 1 Mai 1927.

Lucrările se vor efectua
conformitate cu legea conta-
publice.

Moroda, la 22 Februarie 1927.

749 Notar: (ss) Co-
Primar: (ss) D. Nica.

Nr. G. 19678/1—1926.

Publicațiune de licita-

Pe baza decisului Jude-
mixtă Arad, No. de mai s-
1 birou de scris, 1 cassa și
1 șifonier cu 2 uși, 1 dul-
2 uși și 2 tablouri cu cadre
uite în sumă de Lei 900
prinse în favorea lui Dr.
Gebeles, reprezentată prin
Lazar Gebeles adv. din
contra urmăritului pentru
de Lei 2240 capital, interes
dela 2 Ianuarie 1926, pre-
spesele stabilite până în
se vor vinde la licitație prin
Arad, Bulev Carol I. Nr. 1
ziua de 16 Martie 1927 în
3 d. m. conf. art. de lege
§-ul 107 și 108, din anul
al legei exec.

Arad, la 22 Februarie 1927.

Şef-portărei: Indi-

Primăria comunei Bârsa.

No. 165—1925.

Publicațiune.

Primăria comunei Bârsa de 13 Martie 1927 la ora 10 a. m. vinde prin licitație publică la Târgul de lăță din Bârsa la proprietatea selecționat, proprietatea Agricole.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Bârsa, la 28 Februarie 1927.

Cititi Cuvântul Arde-

Primăria com. Voivodenii-Aldești.

Nr. 76—1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 21 Martie 1927 la ora 10 a. m. se va ține licitație minuendă pentru rea băncilor și mobilierul scoala din satul Aldești. Licitatiunea va avea loc la primăriei Voivodenii-Aldești. Prețul de strigare este 2 (Douăzeciimii) Lei.

Licitatiunea se va fiin-
foritate cu art. 72—82 din
gea contabilității publice și cu
cu oferte inchisă și sigilate.

Voivodenii-Aldești, la 20
1927.

Primar: Avisalon Tripa.

Notar cerc.: Mihai Buzgău.